

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๓๕๖๖

ถึง สำนักทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ

จังหวัดนครศรีธรรมราชขอส่งสำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๕๒๖๑ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และให้อำเภอแจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

๓๒๒๒

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่ 2938
วันที่ 22 มี.ย. 2565 เวลา..... น

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๕๒๒๑

กรมการปกครอง
ถนนอิษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ต่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๗๖๗๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๒๐๑.๑๔/๗๔๙๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามที่ กรมการปกครองได้แจ้งแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีที่มาตรา ๕ และมาตรา ๖ บัญญัติให้หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้ว และหญิงซึ่งการสมรสได้สิ้นสุดลง ให้สามารถใช้คำนำหน้านามว่า “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความสมัครใจ โดยแจ้งต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว และให้ฝ่ายหญิงนำเอกสารที่เกี่ยวข้องไปขอแก้ไขรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน นั้น

กรมการปกครองได้รับข้อหารือจากกรุงเทพมหานคร กรณี หม่อมหลวง ก. ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสที่สำนักงานเขตหนองแขมโดยมีความประสงค์จะใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” หรือ “นาง” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ และหากคู่สมรสฝ่ายหญิงใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” หรือ “นาง” แล้ว ต่อมามีความประสงค์จะกลับไปใช้คำนำหน้านามว่า “หม่อมหลวง” ตามบรรดาศักดิ์จะได้หรือไม่ จึงได้หารือแนวทางปฏิบัติกรณีดังกล่าวไปยังสำนักพระราชวัง ซึ่งได้รับแจ้งว่า ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำนามสตรี พระพุทธศักราช ๒๔๖๐ ข้อ ๖ ระบุไว้ว่า “สตรีผู้ที่เนื่องในพระราชวงศ์ (คือหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง) แม้เมื่อมีสามีแล้ว ก็ยังให้คงใช้บรรดาศักดิ์นำนามของตนได้ต่อไป แล” ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ว่า “พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบการใช้คำนำหน้านามหญิงเป็นอย่างอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ” ซึ่งกรณีดังกล่าว หม่อมหลวง ก. จะขอใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้ คงต้องใช้คำนำหน้านามว่า “หม่อมหลวง” ตามฐานันดรศักดิ์ของราชสกุล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมยศ พุกน้อย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๙

สำนักงานคณะกรรมการทะเบียน
เลขที่ 30839
วันที่ ๑๐ พค ๒๕๖๕

3/ 8/10 พ.ค 65 30/10-065

หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔

กรมทะเบียนการค้าไป
เลขที่ 30839
วันที่ ๑๐ พค ๒๕๖๕

กรมทะเบียนการค้า
๒8
วันที่ ๑๐ พค ๒๕๖๕

ที่ พว ๐๒๐๑.๑๔/๓๑๕๙/๓

สำนักพระราชวัง

พระบรมมหาราชวัง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ทารือการเปลี่ยนคำนำหน้านามหญิงภายหลังการจดทะเบียนสมรส กรณีฝ่ายหญิงใช้บรรดาศักดิ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง
อ้างถึง หนังสือของสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๓๐๙๓๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ขอหารือแนวทางปฏิบัติ กรณี
หม่อมหลวง ก. ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสโดยมีความประสงค์ขอใช้คำนำหน้านามว่า
“นางสาว” ตามพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่
และหากคู่สมรสฝ่ายหญิงใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ต่อมามีความประสงค์จะกลับมาใช้คำนำหน้านาม
“หม่อมหลวง” ตามบรรดาศักดิ์ ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักพระราชวัง ได้พิจารณาแล้วตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้าสตรี พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๖
ระบุไว้ว่า “สตรีผู้ที่อยู่ในพระราชวงศ์ (คือหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง) แม้เมื่อมีสามีแล้ว ก็ยังให้คงใช้
บรรดาศักดิ์นำนามของตนได้ต่อไป แล” ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.
๒๕๕๑ “พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบการใช้คำนำหน้านามหญิงเป็นอย่างอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ” ซึ่งกรณี
ดังกล่าวข้างต้น หม่อมหลวง ก. จะขอใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ตามพระราชบัญญัติคำ
นำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕ ไม่ได้ คงต้องใช้คำนำหน้านามว่า “หม่อมหลวง” ตามฐานันดรศักดิ์ของ
ราชสกุล

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศตรี *ธีระ เชียงทอง*

(ธีระ เชียงทอง)

รองเลขาธิการพระราชวัง ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการพระราชวัง

กองกลาง

กรมบังคับการสำนักพระราชวัง

โทร.๐ ๒๒๒๑ ๙๘๒๖